

H A V A D İ S L E R

Tahran Üniversitesi içinde bulunan CENTO Nükleer İlimler Enstitüsünün teşebbüsü ile CENTO bölgesi memleketleri arasında tertiplenen Nükleer İlimler Yaz Simpoziumu 5-19 Temmuz 1960 tarihleri arasında Hamadan'da yapıldı.

Simpoziumun Tahran'dan ayrı, hususile Hamadan şehrinde yapılmasının sebebi bu şehrin mevsim dolayısıyla Tahran'a nazaran daha serin olması, aynı zamanda çok kalabalık olan merkezî hükûmetten CENTO üyelerini tecrit ederek, onların bu konuda yekdiğerleriyle olan temaslarının daha verimli kılınmasını sağlamaktı.

Toplantıya İngiltere, Türkiye, İran, Pakistan ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere başlıca beş memleketin delege ve müşahitleri iştirak ettiler. Bundan başka Birleşmiş Milleter FAO teşkiâtından ve Abadan Petrol Şirketinden müşahitlerde katılmışlardı.

Toplantı İran hükûmetini temsilen Ekonomi ve Maden İşletmeleri Bakanlığı Müsteşarı Dr. Ziai'nin bütün delegelere muvaffakiyet temenni eden bir nutku ile açıldı. Bundan sonra CENTO Nükleer İlimler Enstitüsü Müdürü H.A.C.Mc Kay bir konuşma yaparak müşterek bir dostluk çerçevesi içinde yapılacak bu toplantının maksat ve gayelerini açıkladı. Ezcümle: Radyo-izotopların sanayide, Avrupa ve Amerika Birleşik Devletlerinde halihazırda geniş bir tatbik sahası bulduğunu belirterek, CENTO âzası memleketler sanayiinde de radyoizotoplardan istifade etme yollarını aramak maksadile bu toplantının yapıldığını ifade etti. Bundan sonra CENTO Nükleer İlimler Enstitüsünde yapılmakta olan çalışmalar, Nükleer İlimler

Eğitimi, radyoizotopla ilgili biyolojik araştırmalar ve Fall out problemleri üzerinde konuştu ve bunlar halledildiği takdirde elde edilecek faidelere belirtti. Ayrıca CENTO'nun bölge memleketlerine bu sahada daha faydalı olabildiği için, onlarında lzım gelen alkayı göstermelerini önemle belirterek, ancak bu suretle ilmin ışığına ayak uydurup daha mtekmi memleketlerle el ele yürümenin mümkün olabileceğini izah etti.

H.A.C.Mc Kay konuşmasından sonra çalışma proğramına geçilmek üzere kürsüyü, programda tebliğ sırası gelen delegeye bıraktı.

Çalışma proğramına göre řu noktalar esas alındı:

- 1) CENTO bölgesinde radyoizotopların tatbikatı
- 2) Radyoaktif minerallerin araştırma ve kıymetlendirme tekniği
- 3) Radyoaktivite sayım tekniği
- 4) Reaktör fiziği ve enstrümantasyon
- 5) Fall out problemleri
- 6) Radyoizotopların akar sularda ve petrol sanayiinde tatbikatı
- 7) Radyoaktif artık maddelerin zararsız hale getirilmesi problemleri,
- 8) Tıbbi ve radyoizotop lboratuvarının kurulması
- 9) Biyokimya da C¹⁴ n ehemmiyeti
- 10) Radyobiyolojide esas teşkil eden problemler.

a) Radyasyonun ziratte tatbikatı ve mutasyonların teşekkülü

b) Entomolojide radyoizotop ve CENTO bölgesinde ekonomik ehemmiyeti büyük olan Sne muhaceretinde radyoizotopla etiketlenmenin ehemmiyeti v.s.

Delegelerin tebliğleri sırasında çok ciddi ve tartışmalı münakaşalar yapıldı. Bu mnakaşalardan bir tanesi bilhassa bölge memleketlerini çok yakından ilgilendirdiği için enteresandı. Ezcümle: Tahran Üniversitesi Nükleer Fizik Enstitüsü Müdürü Dr. A.A. Azad İran'ın Nükleer İlimler proğramını anlatmak için koltuğunun altında 8-10 dosya ve katalogla kürsüye çıktı, ve Tahran niversitesi bahçesine beş milyon dolar değerinde bir reaktör kurmaya başladıklarını ve bu maksat için her sene dış memleketlere 100 talebe ve teknisyen gönderildiğini, bir çok yardım fonlarından istifade edildiğini kataloglar, resm mektuplar v.s. ile tevsik etti. Bu konuşma o kadar uzadı ki proğramda tebliğ sırası gelenler konuşmalarını daha sonraya bırakmak mecburiyetinde kaldılar. Bundan sonra bu konuşmanın münakaşasına geçildi ve bütün anlatılanların gayet ye-

rinde ve iyi şeyler oldukları belirtildi, fakat bu kadar büyük bir reaktöre ne lüzum olduğu soruldu. Dr. Azad, bir çok memleketleri misal göstererek kendilerinin de böyle bir reaktöre sahip olmak istediklerini ve plânlanmış ilmi araştırmalar yapmayı arzuladıklarını anlattı. Hemen bütün delegeler hemfikir olarak bir çok cephelerden bu müdafaayı tenkid ettiler ve bu tip küçük devletler için reaktörden sanayide istifade edilemediği müddetçe memleket için hayati ehemmiyeti haiz projeleri bir tarafa bırakıp sırf fantazi bir zihniyetle böyle muazzam müstehlik masraflara girişmenin büyük bir ekonomik risk olabileceği belirtildi. Ancak ilmi araştırmalar yapmak gayesile daha mütevazı bir reaktöre sahip olmanın lüzumuna işaret edildi. Bununla beraber lüzumlu teknik personel ve miktarı kâfi ilim adamları olmayan bir memleket için bunun dahi büyük bir masraf kapısı açacağı açıklandı. Mamafih böyle memleketlerin her şeyden önce hem araştırmacı ve hem de teknisyen yetiştirmek ve bu arada ilmi araştırmalar yapmak gayesile bir veya bir kaç radyoizotop lâboratuvar kurarak hemen çalışmalara başlamalarının daha uygun olabileceği belirtildi.

Esasen radyoizotopla çalışmak, bir çok âlet ve malzemenin son derece dikkatle kullanılmasını lüzum gösterir. Henüz bu âlet ve malzemeye alışık olmayan bir ilmi ve teknik personel gurubunun reaktör ve ilgili ilim kollarında çalışmaları mümkün olamaz.

İşte bütün bu hususlar inceden inceye ele alındı ve her biri üzerinde uzun ve tartışmalı münakaşalar yapıldı. Bizlerde İran ve Pakistan delegeleri gibi Türkiyedeki durumu, âlet, malzeme ve yetmiş eleman kifayetsizliğini anlattık. Bu suretle CENTO bölgesi memleketleri (İran, Pakistan ve Türkiye) aynı açı altında mütalea edilerek onların CENTO organizasyonundan daha iyi bir şekilde faydalanmaları temenni olundu.

Burada CENTO'nun politik noktaî nazardan en aktif bir âzası olduğumuz hususunda diğer memleketlerinde hemfikir olduklarını belirtirken ilmi bakımdan maalesef bu organizasyondan lâyıki veçhile faydalanamadığımızı üzümlere kaydetmek isterim. Pakistan delegelerinin tebliğ ve münakaşalarından, Tahran Üniversitesinde gördüğümüz muazzam âlet ve malzemedan edindiğimiz intibaa göre, adı geçen memleketler CENTO organizasyonundan en iyi bir şekilde istifade sağlamaktadırlar.

CENTO Enstitüsü müdür muavini Dr. M. L. Smith ile bu hususta yaptığımız musahabe esnasında kendisi bize Türk hükûmetinin ilmi maksatlar için teknik yardım isteme babında nedense pek

ağır davrandığından bahsetmiş, CENTO'ya mensup diğer hükümetlerin (İran, Pakistan) yardım temin etmek hususundaki ısrarlı faaliyetlerini misâl olarak zikretmiştir. Bu hususu bilhassa dış temaslarda direkt rolü olan bakanlık ve mes'ul şahısların dikkatine arzeder ve hiç bir maddî menfaat beklemeden ilmi çalışma yapmak için çırpınan ilim adamlarına bu hususlarda müzahir olunmasını temenni ederim.

CENTO Enstitüsü Müdürü Dr. Mc Kay ile hususî bir konuşmamızda, gelecek Simpozium'un İzmirde yapılabilme imkânının olup olmadığını sorması üzerine, çok memnun olacağımızı ve bu teklifi aynen A. E. K. na ulaştıracağımızı da bildirdik.

Kongrenin kapanması münasebetile 18 Temmuzda yapılan son toplantıda Şiraz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Dr. T. Fazanet bir konuşma yaparak Simpozium'un bilhassa CENTO bölgesi memleketleri ilim adamları için çok faydeli olduğunu belirttikten sonra gelecek toplantının Şiraz Üniversitesinde yapılması için Üniversite rektörünün arzusunu bildirdi.

Bundan sonra Dr. Mc Kay simpozium'un çok muvaffakiyetli olduğunu ve bu ilmin CENTO bölgesi memleketlerinde müstakbel inkişafına ait bütün inisiyatif ve fikirlerin tebellür ettiğini belirtti, ve gelecek toplantılarda daha faydeli olabileceklerini ümit ettiğini söyleyerek bu Simpozium'a takdim edilen bütün tebliğlerin CENTO Eğitim Teşkilâtı tarafından bir bültenle neşredilip herkesin istifadesine arzedeceğini bildirerek delegelelere teşekkür etti.

R. GELDİAY

Handwritten mathematical calculations and notes, including a large number '96' at the top left, various arithmetic operations, and the number '162' written in the middle left section.

TÜRK BİYOLOGİ DERGİSİ'NE ALINACAK YAZILARDA ARANAN ŞARTLAR

1. «TÜRK BİYOLOGİ DERGİSİ» nde Genel Biyoloji, Genetik, Zooloji ve Botanikle ilgili original yazılar, konferanslar, toplu referatlar, tercümeleler, biyografiler, bibliyografyalar ve havadisler yayımlanır.
2. Dergiye alınacak yazılar temiz ve anlaşılır bir Türkçe ile daktiloda yazılmış olmalı, 8 sayfayı aşmamalıdır.
3. Yazı içinde geçen şahıs adları tamamen büyük harflerle yazılmalı, lâtince hayvan ve bitki adlarının -ita'lik harflerle dizilmek üzere altları çizilmiştir. Şahıs adları mavi, lâtince adlar kırmızı ile çizilmek suretiyle de gösterilebilir.
4. Tercüme yazıların ve yabancı eserlerden alınan resimlerin 5846 No. 11 ve 5.12.1951 tarihli «Fikir ve sanat eserleri kanunu» na aykırı olmaması lâzımdır.
5. Konulan şekiller çini mürekkebi ile çizilmiş, fotoğraflar iyi çekilmiş olmalıdır.
6. Gönderilen yazılar Redaksiyon Heyeti tarafından incelenerek, Dergiye kabul edilip edilmemesi hususunda karar verilir.
7. Yazı iş'eri için her türlü müracaat :

Redaksiyon Heyeti Başkanlığı
Türk Biyoloji Derneği
Fen Fakültesi
Vezneciler - İstanbul

adresine yapılmalıdır.

TÜRK BİYOLOGİ DERGİSİ

(Formerly «BİYOLOGİ»)

V O L : 10

OCTOBER 1960

No. 4

OFFICIAL PUBLICATION OF THE TURKISH SOCIETY OF BIOLOGY
Published Quarterly by the Society

Subscription price, \$ 2.00 per year, single numbers 75 cents, The journal is sent to libraries or to institutions in foreign countries having publications to offer in exchange.

Editorial Office : Türk Biyoloji Derneği
Fen Fakültesi
Vezneciler - İstanbul
T u r k e y.

TC
KE
n
hz

2

TÜRK BİYOLOJİ DERNEĞİ

Tabiatseverler ve biyologlar arasında fikir mübadelesi, anlaşma ve bilimsel çalışmalarında yardımlaşmayı sağlamak ve memleketimizde tabiat sevgisini geliştirmek gayesi ile 27 Aralık 1949 tarihinde İstanbulda kurulan Türk Biyoloji Derneği aşağıdaki hususları gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

- 1 — Yurtta biyoloji biliminin yayılması ve gelişmesine hizmet edecek yayınlar yapmak.
- 2 — Çeşitli biyoloji konularında konferanslar tertip etmek ve bunları yayınlamak, böylece yeni biyolojik fikir ve düşünceleri a'akadarlara duyurmak.
- 3 — Memleketimizin her yönden eşsiz olan tabiat güzellikleri ve zenginliklerini yakından tanıtmak maksadı ile yurdun muhtelif yerlerine geziler tertip etmek. Bunlardan edinilecek intibaları radyo ile bütün alâkâhlara ve tabiatseverlere duyurmak suretile tabiat sevgisinin artmasını sağlamak. Bu sayede tabiata müteveccih bir nevi iç turizmi canlandırmak.
- 4 — Yüksek ve orta öğretim mensupları arasında faal bir iş birliği yaartmak ve bu sayede dev adımlarla inkişaf eden biyolojik konulardaki ilerlemelerden öğretmen arkadaşların haberdar olmalarını mümkün kılmak.
- 5 — Biyoloji öğretmenlerinin her husustaki müşküllerini cevaplandırmak suretile biyoloji tedrisatının daha canlı ve gayeye uygun olmasına hizmet etmek.
- 6 — Sinesinde dünya çapındaki güzellikleri toplamış bulunan memleketimizin tabii anıtlarının lâikiyle takdr edilmesi hususundaki h'slerinin gelişmesine çalışmak ve bu emsalsiz değerlerin korunmasını sağlamak.
- 7 — Biyoloji ile ilgili yerli ve yabancı buna benzer teşekküllerle irtibat temin etmek.

Bu hususlardan faydalanmak, memleketin biyolojik alanda gelişmesine hizmet etmek ve faydalı olmak isteyen her tabiatsever ile meslekdaş derneğe üye olabilir. Bunun için aşağıda yazılı adresten bir «Üyelik istek kâğıdı» isteyerek do'durup gönderilmesi kâfidir. Derneğin tüzüğü uyarınca ödenmesi gereken yıllık aidat (en az 6 lira) yollandığı takdirde üye olarak kabul edildiğini bildiren Dernek Yönetim kurulunun tasdikli kâğıdı kendisine gönderilir.

Adres :

Türk Biyoloji Derneği Başkanlığı
Fen Fakültesi
Vezneci'er İstanbul

Fiyatı : 2 Lira

Basıldığı yer :

KADER BASIMEVİ

1 9 6 6